VAASAN HALLINTO-OIKEUS **PÄÄTÖS** 1392/2026

3.11.2026

Dnro 323/03.04.04.04.23/2026

Asia Valitus ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa

Valittaja ja luvan hakija [redacted]

Päätös, josta valitetaan

Asikkalan kunnan ympäristölautakunta 20.2.2026 (20.1.2026 § 6)

Ympäristölautakunta on hylännyt [redacted] maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen Soramäen kiinteistölle 16-409-9-65.

Päätöksen perusteluiden mukaan valtioneuvoston asetus 800/2010 kieltää kivenmurskauksen 300 metriä lähempänä asutusta. Etäisyys lähimpiin taloihin on alle 100 metriä. Asetus 993/1992 asettaa asuinalueella päiväsaikaan melurajan 55 dB. Seulominen ja soranotto eivät jäisi tuon rajan sisään. Samoin pölyhaitat todennäköisesti näin lähellä asutusta tulevat liian suuriksi.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittaja on ensisijaisesti vaatinut, että päätös kumotaan ja hallinto-oikeus myöntää haetun luvan lautakunnan esittelijän esityksen mukaisesti tai toissijaisesti myöntää luvan ilman murskaus- ja rikotustoimintaa, mutta muutoin esittelijän esityksen mukaisesti. Kolmanneksi valittaja on vaatinut päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen käsittelyyn lautakunnalle.

Perustelut

Päätös on perustunut virheelliseen lain tulkintaan. Lautakunnan enemmistö hylkäsi lupahakemuksen asetuksen virheellisen tulkinnan perusteella (valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010). Päätöksen perustelut puoltavat luvan myöntämistä. Päätöksessä on todettu, että luvan myöntämisen

edellytykset täyttyvät. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausunto tukee luvan myöntämistä. ELY-keskus ei ole nähnyt estettä toiminnan jatkamiselle. Hakijan vastine kumoaa muistutukset. Vastine osoittaa teknisen hallittavuuden ja haittojen vähäisyyden. Kyseessä on suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatteen rikkominen, koska hylkäys poikkeaa vakiintuneesta linjasta ja on suhteeton.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Asikkalan kunnassa.

Asikkalan kunnan ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Asikkalan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, Lupa- ja valvontavirastolle / valvontaviranomainen ja Kaakkois-Suomen elinvoimakeskukselle / liikenneosasto on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Asikkalan ympäristölautakunta on antanut lausunnon.

[redacted] *asiakumppaneineen* on antanut vastineen.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys on antanut vastineen.

Lupa- ja valvontavirasto on ilmoittanut, ettei se anna asiassa vastinetta.

Valittaja on antanut vastaselityksen.

[redacted] on toimittanut lisäselvitystä lepakoiden esiintymisestä hankealueen lähiympäristössä.

[redacted] toimittama lisäselvitys on lähetetty valittajalle tiedoksi.

Valittaja on toimittanut lausuman [redacted] lisäselvityksen johdosta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja

yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan maa-aineslaissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1 momentin mukaan toimintaa ei saa sijoittaa alle 400 metrin päähän sairaalasta, päiväkodista, hoito- tai oppilaitoksesta taikka muusta melulle tai pölylle erityisen alttiista kohteesta. Saman pykälän 2 momentin mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Saman pykälän 3 momentin mukaan kivenlouhimo, jolla on ollut ympäristölupa 16 päivänä syyskuuta 2010, ja kivenmurskaamo voidaan kuitenkin sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, jos toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla kivenmurskaamon toiminnan rakennukseen tai kivenmurskaamossa taikka kivenlouhimossa muita teknisiä keinoja käyttäen varmistaa sen, että toiminnasta ei lähimmässä häiriölle alttiissa kohteessa aiheudu 7 §:ssä tarkoitetut melutason ohjearvot ylittävää melua ja että 5 §:ssä tarkoitetut ilmanlaadun raja-arvot eivät ole vaarassa ylittyä. Poikkeaminen edellyttää, että toiminnanharjoittaja on esittänyt poikkeamisen edellytysten täyttymisestä riittävän luotettavan selvityksen lupaviranomaisen hyväksyttäväksi. Saman pykälän 4 momentin mukaan

tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta.

Mainitun asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Hallintolain 44 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kirjallisesta päätöksestä on käytävä selvästi ilmi päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tai muussa laissa.

Asiassa saatu selvitys

Maa-ainesten ottamissuunnitelma ja ympäristölupahakemus koskevat soran, hiekan ja kivien ottoa, murskausta ja käsittelyä Soramäen kiinteistöllä 16-409-9-65 Asikkalassa. Suunnitelma-alueella on ollut aikaisempaa maa-ainesten ottoa, uutena toimintona alueelle on haettu ympäristölupaa kiviaineksen murskaamiselle. Lupaa on haettu 10 vuodeksi 50 000 m^3-k ottomäärälle ja 1,5 hehtaarin alueelle.

Maa-aineksista valmistetaan seulomalla ja murskaamalla erilaisia kiviaineslajikkeita. Valmis tuote varastoidaan eri tuotteiden varastokasoihin. Maa-ainestuotteet kuljetetaan käyttökohteeseen kuorma-autoilla tai ajoneuvoyhdistelmillä.

Lähin häiriintyvä kohde sijaitsee idässä 50 metrin etäisyydellä ottamisalueesta ja noin 100 metrin etäisyydellä murskausalueesta. Alueen lähellä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita. Alueella on tehty luontoselvitys. Suunniteltu ottamisalue sijaitsee pohjavesialueella.

Oikeudellinen arviointi

Valituksenalaisessa päätöksessä hakemuksen hylkäämistä on perusteltu murskaamon etäisyydellä. Perustelujen mukaan lähimpiin taloihin on alle 100 metriä ja valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta kieltää kivenmurskaamon sijoittamisen alle 300 metrin etäisyydelle asutuksesta. Perusteluissa on myös viitattu valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992), jossa asetetaan asuinalueella melutason päiväohjearvoksi 55 dB. Seulominen ja

soranotto eivät valituksenalaisen päätöksen perustelujen mukaan jäisi tuon rajan sisään. Edelleen perusteluissa on viitattu pölyhaittoihin lähellä asutusta.

Valituksessa on vaadittu, että hallinto-oikeuden tulee myöntää lupa ensisijaisesti lupaviranomaisessa esittelijänä toimineen esityksen mukaisesti tai toissijaisesti ilman murskaus- ja rikotustoimintaa. Tältä osin hallinto-oikeus toteaa, että maa-aines- ja ympäristöluvan myöntäminen ensi asteena ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Kolmanneksi valittaja on vaatinut päätöksen kumoamista ja asian palauttamista lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että lautakunnan äänestyksen jälkeen tekemässä päätöksessä on suppeat, edellä tarkemmin selostetut perustelut hakemuksen hylkäämiselle. Valituksenalaisen päätöksen perusteluissa ei ole otettu yksilöidysti kantaa ympäristöluvan ja maa-ainesluvan myöntämisen edellytyksiin eikä myöskään mahdollisuuksiin vähentää erilaisin lupamääräyksin toiminnasta aiheutuvia haittoja tai rajata toimintaa niin, että maa-aines- ja ympäristölupa olisi ollut myönnettävissä. Näiden asioiden arviointi ensi asteena ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Edellä mainituista syistä hallinto-oikeus kumoaa ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Mikäli lautakunta on pitänyt hakemusta ja esitettyjä selvityksiä puutteellisina, sen olisi tullut ympäristönsuojelulain 40 §:n ja hallintolain 22 §:n nojalla varata luvan hakijalle tilaisuus täydentää hakemustaan. Asian uudelleen käsittelyssä lautakunnan tulee varmistua siitä, että luvan hakija on esittänyt lupaharkintaa varten riittävät selvitykset luvan myöntämisen edellytyksistä, kuten meluun, pölyyn ja pohjaveteen liittyvistä seikoista.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Asikkalan kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksestä

[redacted] on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille. Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin

olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **10.12.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Hanna Nieminen-Finne ja Tomi Laukka sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Juha Väisänen.

Esittelijä Mia Koski-Träskvik

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta [redacted]
Asiamies: Insinööritoimisto Ekomaa Oy / [redacted]

Jäljennös maksutta Asikkalan kunnan ympäristölautakunta

Päijät-Hämeen ympäristöterveys

Asikkalan kunnanhallitus

Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/yleisen edun valvontayksikkö

Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus/liikenneosasto

[redacted] asiakumppaneineen

[redacted]

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/vaasan-hallinto-oikeus/tietoa-meista/tietosuoja/